

WZEEUWS Weerzien

Pak em
mee!

Maart 2019 - eerste jaargang nr 2 | DE GRATIS KRANT VOL HERINNERINGEN | STICHTING ZEEUWS WEERZIEN

Pagina 4
Heel wat
te kloppen...

Pagina 5
Wat wordt daar
noe gesniejen?

Pagina 12
Zeg, wist je wel dat er zó'n drukte
daar in den grond gebeurt?

Voorjaar in het hoofd

door: Jan van Damme

Maart zegt
de kalender.

Er worden nesten
gebouwd, de bieten
moeten hoog nodig
worden gezaaid. Nu
begint het nieuwe
jaar pas echt.

Maatje Schroevers lapt de ramen | Foto: Jaap Wolterbeek, 1998, ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr. 104522.

Even dachten we dit jaar dat het al lente was. Eind februari, bijna twintig graden. In de kranten, op de radio en televisie hadden ze het over de records van 2019: nog nooit was het zó vroeg in het jaar zó warm geweest. Alsof Koning Winter dit jaar op de loop gegaan was voor zijn tijd erop zat. Nu weten we dat het een schijnbeweging was. Begin maart was het immers aan de natte, winderige kant en het was bepaald geen weer om in hemdsmouwen te gaan fietsen.

De onverwacht mooie, warme februariweken maakten overal de lentekriebels los. Voor wie het nog weet: we voelden dat het tijd was voor de grote voorjaars-schoonmaak. Zemen, kloppen, boenen, zuigen. Als jongetje mocht ik een halve eeuw geleden meehelpen het winterstof te

kloppen uit de dekens en vloerkleden die over de draad waren gehangen. Lekker meppen met de mattenklopper, dat was een feest. En de losse kussens van de fauteuils in de woonkamer, daarop mocht je ook tekeer gaan.

Rookgordijnen

De gordijnen gingen in de was. Dat was nodig. Mijn vader hield van alles waarin hij de brand kon steken: pijpen met geurige tabak en stevige bolknaken. Sigaretten soms ook, maar toch minder. Rokers zaten toen nog niet in een verdomhoekje, ze mochten gewoon binnen een mistgordijn optrekken. Gezellig, vonden we toen. Die rook, wist mijn moeder, trok vooral in de gordijnen. Ze liet me zien dat het waswater bruin werd. Als de gordijnen droog waren mocht ik helpen om ze op te hangen, ringetje voor ringetje. Ik geloof trouwens dat

we in de keuken geen echte afzuigkap hadden. Dus er zal na zo'n winter hier en daar ook wel een spruiten- en bloedworstluchtje in hebben gezeten. Een nieuw binnenverfje was niet elk jaar nodig. Het met gebluste kalk witten van alle binnenmuren, dat was denk ik meer een boerengebruik.

Wassen neus

Ik ruik de boenwas. Mijn moeder had een voorraad gele blikjes met wrijfwas van het merk Peli. Alle houten meubels werden daarmee glimmend gewreven. De houten poten en armleuningen van de luie stoelen, de poot van het salontafeltje, de dragers van de lampen aan het plafond. Als ik thuis kwam uit school rook het hele huis naar Peli-wrijfwas. Dat was het signaal dat het voorjaar echt was begonnen. Als dan ook nog de paaslelies of krokussen in

de tuin hun kopjes boven de grond staken, wist je het helemaal zeker. Hoogste tijd om de korte broek en kniekousen uit de kast te halen, de borstrok kon opgeborgen tot de volgende winter.

Schoon voor de kermis

Uw krant 'Zeeuws Weerzien' heeft deze keer ook de lente in het hoofd. We doen de voorjaars-schoonmaak en gaan met de boeren aan het eggen, zaaien en planten. 'As 't goed weer bluift, gaen me volgende weeke slechte', zei de boer tegen zijn knecht. 't Raekt tied, de winter 'ei lank genoeg geduurd'. En zo is het maar net.

We halen ook herinneringen op aan de dorpsomroeper, uit de tijd dat de telefoon en de televisie nog een bijzonderheid waren. Met schrijver Sander Kooistra gaan we terug naar het geïnun-

deerde Walcheren waar na de bevrijding geen vogel meer te bekennen was. Rinus Willemsen gaat 'peetjes zaoien'. Pasen valt laat dit jaar. Vergeet niet dat het dan kermis is in de Groe.

De redactie van **Zeeuws Weerzien** heeft deze krant met veel plezier gemaakt. Wij zijn benieuwd wat u ervan vindt.

Laat het ons weten via weerzien@feestvanherkenning.info of stuur een kaartje aan Stichting Zeeuws Weerzien, Postbus 33, 4350 AA Veere.

Dank voor de vele reacties die wij tot nu toe mochten ontvangen. Helaas is het niet mogelijk alle berichten persoonlijk te beantwoorden.

Op bezoek in het verleden

Een fijn en leerzaam dagje uit... De ideale manier om contact te leggen en om elkaar te ontmoeten... Ruimte maken voor het levensverhaal van de cliënt... Dat alles is het Huis van Herinnering: een project dat drie jaar geleden is gestart en inmiddels is uitgegroeid tot een enorm succes.

Wat houdt het Huis van Herinnering precies in?

Begeleid door zorgmedewerkers of scaldastudenten brengen cliënten van SVRZ een bezoek aan het Zeeuws Museum. Een gezellig ontvangst met kopje koffie luidt het begin van de dag in. Daarna is er een rondleiding, die verzorgd wordt door een medewerker van het museum. Door de beelden en voorwerpen uit het verleden worden de cliënten geprikkeld en komen de eerste verhalen los. Aan tafel, tijdens de lunch, gaat het gesprek verder en delen cliënten en medewerkers of studenten hun ervaringen en kletsen ze over hun leven.

Voor cliënten van SVRZ is het een heerlijk dagje uit.

Maar het Huis van Herinnering is voor zorgmedewerkers ook een belangrijke aanvulling op het dagelijkse werk. Het is namelijk een ideale manier om meer te weten te komen over het leven van de cliënt. En dat heeft weer een positieve bijdrage op het welzijn van de cliënten.

Magda de Rooij legt dit verder uit:

(medewerker van SVRZ in Ter Schorre)

'Tijdens een bezoek aan het museum is het contact met de cliënten anders dan op de woning. Je ziet de cliënten genieten en dan geniet je zelf ook. Ook heb ik dingen gehoord van cliënten die ik nog niet wist. Zo is er een cliënt tandartsassistente geweest vroeger. En een ander heeft op de kinderafdeling gewerkt. We kunnen hier nog lang over doorpraten op de woning!'

△ Bedankkaartjes tussen studenten en cliënten

Goede zorg begint met een verhaal

T. 0900-7879777 | zorglijn@svrz.nl | www.svrz.nl

**Kijk uit naar
de volgende
editie**

Krantenjongen Loek Barendregt bezorgde het proefnummer van Zeeuws Weerzien in het Provinciehuis. De krant verschijnt voortaan in maart, juni, september en december.

Foto: Fotoatelier Karin den Boer.

Colofon

Zeeuws Weerzien is een gratis krant die 4x per jaar in een oplage van 50.000 wordt verspreid in heel Zeeland: in alle vestigingen van Bibliotheek Zeeland, zorg- en welzijnsinstellingen, gemeentehuizen, wachtkamers van huisartsen en fysiotherapeuten, musea, boekhandels en bij lokale ondernemers. Een overzicht van distributie-punten, alsmede een digitale versie van de krant, treft u op onze website. De krant komt tot stand in samenwerking met Stichting Feest van Herkenning, die bijeenkomsten organiseert waarbij het delen van herinneringen centraal staat.

Uitgever

Stichting Zeeuws Weerzien
Postbus 33, 4350 AA Veere
www.feestvanherkenning.info/
zeeuws-weerzien
weerzien@feestvanherkenning.info

Eindredactie

Jan van Damme

Redactie

Peter Blom, Zeeuws Archief
Johan Francke, ZB| Planbureau
en Bibliotheek van Zeeland

Vormgeving

Leo Minnaard
Ramon de Nennie, decreet

Druk en advertentieverkoop

Meulenberg Media, Patrick Joossens
en Jerry Tupanwel
verkoop@meulenberg.nl

Coördinatie

Hanneke de Vroe, Zeeuws Weerzien
weerzien@feestvanherkenning.info

Bij het samenstellen van deze krant is met zorg getracht alle rechthebbenden m.b.t. beeld- en archiefmateriaal te achterhalen. Mochten personen of instanties desondanks van mening zijn dat (foto)rechten zijn geschonden, dan kunnen zij zich wenden tot de redactie via weerzien@feestvanherkenning.info.

Deze editie is mede mogelijk gemaakt door

Beroepen van vroeger: de omroeper

Aandacht! Aandacht!

door: Peter Blom

**Euwenlang lieten de ambachten zich horen
- je kon ze ook ruiken - in de Zeeuwse steden
en dorpen. De metselaar tikte welgemoed met
zijn troffel een baksteen in lijn, de smid hamerde
op het aambeeld een gloeiend hoefijzer in vorm,
achterin de winkel klonk het geklop van de
schoenmaker, in de timmermanswerkplaats
snerpten de zagen, in de slagerij rook het
naar verse worst en gehakt,
de bakker bezorgde in alle
vroegte een verse broodgeur
in je slaapkamer.**

**En in de straat ratelden
de wielen van de eerste
wagen al op de keien.**

**Dat was de lading voor de
melkboer, die klaar stond
om zijn buitenronde te
gaan maken.**

Vaak werd gewerkt voor het huis, in de open lucht. Kleermakers zaten in de vensterbank bij daglicht. Bij kaarslicht werd verder geknipt en genaaid, zeker op donkere winterdagen. Dat heette toen werken 'tot 9 ure toe metter keersse'. Lange werkdagen waren in die tijd heel gewoon. Brood (bakker), kleding (kleermaker), schoeisel (schoenmaker), woonruimte (metselaar, timmerman) en metalen gebruiksvoorwerpen (smid) waren dagelijks nodig.

Een geluid dat boven al die ambachtsgeluiden uitkwam, was de roep van de stads- of dorpsomroeper. Een omroeper verkondigde vroeger het nieuws in de stad, toen er nog geen kranten bestonden. Hij bracht de bevolking op de hoogte van mededelingen van het bestuur en van aanbiedingen van middenstanders. Deze publicaties van diverse soort werden op vele plaatsen in de gemeente omgeroepen, voorafgegaan door enkele slagen op een koperen bekken of hard geklingel met een buitenmodel bel.

Omroeper Provoost uit Domburg | ZB, Krantenbank Zeeland, PZC, recordnr. I43332.

Met forse stem

Langzaam verdwenen veel oude beroepen met hun karakteristieke geluiden uit het Zeeuwse straatbeeld. Maar af en toe is daar toch nog het vertrouwde geluid van de omroeper. In een aantal Zeeuwse plaatsen klinkt zijn forse stem nog steeds. Er is zelfs een opleving!

In Domburg liep tot 1961 Adriaan Provoost met zijn slaghout en gong. Hij moest op 36 punten in Domburg de gemeentenaren van alle mogelijke bijzonderheden op de hoogte stellen. Het werd nog een hele toer een opvolger voor hem te vinden. Gelukkig wilde J. Kleinepier dit wel doen. Om niet gelijk weer met een vacature te zitten werd de vergoeding van de omroeper

grondig verhoogd. In de jaren tachtig vervulde Marcel Nyst op de Domburgse Koninginnedagen deze rol. Thans hanteert Rinie Vaane, die ook stadsomroeper van Middelburg is, het slaghout en de gong tijdens de boerenmarkten in Domburg.

De langst roepende

In 1942 nam de toen twaalfjarige Cees Blaeke (overleden 2018) uit Sluis de bel over van zijn vader Felix, die hem weer van zijn vader had overgenomen. Pas toen Cees 85 jaar was stopte hij met omroepen. Vrijdag 9 oktober 2016 bracht hij zijn laatste twee 'roepen' ten gehore. Dat was bij een huwelijksceremonie in Sluis. Hij was de langst roepende omroeper van Nederland, en misschien wel van de hele we-

reld. In het rood-geel-groene fluwelen pak, gebaseerd op de beroemde Sluizenaar Jantje van Sluis, riep hij al jaren met de woorden 'Aandacht! Aandacht' het publiek op om naar hem te luisteren. Na zijn pensioen gaf hij de bel over aan zijn kleinzoon, Bas Bovendeur.

De beste roeper

Marco van Avermaete is de omroeper en ambassadeur van Philippine. Evenals de overige Zeeuwse stads- en dorpsomroepers is hij aangesloten bij het omroepersgilde 'Eerste Vereniging Stads- en Dorpsomroepers Nederland'. Regelmatig strijden hij en zijn collega's op landelijke en internationale concoursen wie het beste kan 'roepen'.

Voorjaarsschoonmaak

Een frisse wind in alle Zeeuwse huizen

door: Peter Blom

Het voorjaar in Zeeland was vroeger zo heerlijk overzichtelijk. Kranten meldden steevast de bloeiende sneeuwkllokjes, daarna de dartelende lammetjes in de wei en vervolgens de eerste dansende muggen in de middagzon. En op het moment dat de eerste zonnestralen in huis vielen werd geschreven over de voorjaarsschoonmaak.

Tot ver in de jaren zeventig was de voorjaarsschoonmaak of grote schoonmaak in Zeeuwse huishoudens een standvastig folkloristisch lenteritueel. Kranten en geïllustreerde bladen lieten hun lezers geloven dat in klederdracht gestoken Zeeuwsen niets liever deden dan schrobben en boenen.

De voorjaarsschoonmaak - er was overigens ook een najaarschoonmaak - werd afgeschilderd als bevlieging waar mannen niets van snapten. Het werd verklaard als een oud gebruik waaraan symbolisch de komst van het voorjaar was gekoppeld. Dege-
nen die mopperend werden verdreven door met schoonmaak-

attributen gewapende wezens moesten deze hogere zin erkennen. Met krantenkoppen als 'Schoonmaakgenoegen ten platelande' en 'Schoonmaak harts-tocht in Zeeland' werden beelden opgeroepen van met ragebollen, bezems en emmers met sop gewapende vrouwen. Mannen en kinderen konden zich beter uit de voeten maken tot deze storm voorbij was. Daarna zou bij moeder de drang naar werken en de vermoeidheid geweken zijn.

Drooggrammelen

Tijdens dit jaarlijkse zwoegen en zweten gingen de dagelijkse huishoudbeslommeringen en het verzorgen van de kinderen gewoon door. In onze tijd met afwasautomaten, microvezeldoekjes en snoerloze stofzuigers is het huishouden doen al niet leuk. Om maar te zwijgen over de tijden toen de meeste Zeeuwse huizen nog niet waren aangesloten op gas, water en elektra. Een vuur met een ketel of een kachel met pannen was de voorloper van het gasfornuis, een koele kelder van de vrieskist. Rond 1950 kwam de eerste elektrische 'velo-wasmachine' de Zeeuwse bijkeuken binnen. Het was een houten kuip waarin werd geweekt en gebleekt en de was werd drooggerammeld.

Oldtimer met schoonmaak attributen van firma Stoffels uit Terneuzen | ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr. 143332.

Nawrijven met oude krant

Een loflied over de schoonmaak valt te lezen in een krant van zeventig jaar geleden. De journalist beschrijft: 'Overal in het dorp is het feest in volle gang: uit wijd open deuren en ramen wapperen de gordijnen, geruis van bezems en geplons van water overal, en glunderende boerinnengezichten vertellen u, dat vandaag de Zeeuwsche in haar element is'. Om het huishouden toch nog dragelijk te maken zijn er boekjes met titels als 'Oma weet het beter' of 'Grootmoeders tips in en om het huis'. Van mijn oma Jo van Boven (geboren Wemeldinge 1900) heb ik geleerd: strepen die na het ramen lappen blijven zitten moet je nawrijven met een oude krant. Als u dat doet hopen we niet dat u dit exemplaar van Zeeuws Weerzien daarvoor gebruikt.

Waslijst voor de voorjaarsschoonmaak

- Ga systematisch - kamer voor kamer - te werk.
- Gordijnen van ramen halen, naar de stomerij brengen of zelf wassen.
- Vloerkleden en lopers oprollen, naar buiten brengen en ze goed met de mattenklopper uitkloppen.
- Als het weer het toelaat: meubels naar buiten, om het binnen eens goed schoon te maken.
- Alle kasten leegruimen en van binnen goed schoonmaken.
- Kamers opnieuw behangen en witten.
- Kastpapier, indien noodzakelijk, vervangen.
- Voordat de kast wordt ingeruimd, deze van de muur halen en achter de kast alles goed schoonmaken. Houten kasten in de boenwas zetten.
- Glazen en het servies, dat men niet dagelijks gebruikt, afwassen.
- Kleding kritisch nakijken.
- Boeken, papieren en documenten zorgvuldig ordenen.
- Kamerdeuren soppen.
- Ramen wassen en de vloeren schrobben.
- Overige meubels weer naar binnen en ook de gewassen en gestreken gordijnen voor het raam hangen.
- Matrassen naar buiten brengen en met de mattenklopper uitkloppen.

Ook de kerkbanken komen niet onder de schoonmaakkuus uit. ZB, Krantenbank Zeeland, PZC, juli 1962, recordnr. 132201.

Blankenburgh

wonen & slapen

www.blankenburghwonen.nl

Gildeweg 21 • Vlissingen • T : 0118-633592
Mortiereboulevard 34 • Middelburg • T : 0118-417929

AL 80 JAAR

uw totale woninginrichter
en slaapspecialist bij uitstek

Handwerkles: sokken op vier naalden

door: Mieke van der Jagt

Nee heren, dit artikeltje kunt u overslaan. Of het moet zijn dat u wilt weten wat de meisjes uit uw klas deden, wanneer u met de jongens ging gymnastieken of gewoon lekker buitenspelen voor een uurtje of twee. De meisjes leerden, dikwijls van een gehuwde onderwijzeres, nuttig handwerken.

Dat begon vaak in de eerste klas met het vervaardigen van een inktlap. Een luxe inktlap was gemaakt van lapjes zeem met bovenop een gebloemd stofje, alles bijeen gehouden door een flinke knoop. Bij handwerkles kwam er geen zeem aan te pas, maar laagjes flanel, in vorm geknipt met de kartelschaar door de juf. De volgende onderneming betrof een poppenrokje of een poppenmutsje.

Vlijtige handen voor de deur
Prentbriefkaart: F. den Boer ZB,
Beeldbank Zeeland, recordnr. 32357.

Haast iedereen koos voor het mutsje omdat daar een pompon op kwam. Het werd gebreid van roze of blauwe katoen met ijzeren naalden. Omdat je het allemaal nog moest leren - zes naalden recht en zo'n zes centimeter tricotsteek - gingen je handen erg zweten en kreeg je de steken haast niet meer over de naald geschoven. In de tweede klas was de opdracht een babybroek met

dezelfde katoen en dezelfde naalden. Het patroon begon met een muizentandje voor de zoom, en afwisselend een paar centimeter tricotsteek, boord en gerstekorrel. Minderen tot het kruis, meerderen voor de achterkant waar dan weer hetzelfde patroontje terugkwam zij het veel netter, want nu had je het onder de knie.

Vlijtige handen aan zee | Prentbriefkaart, ZB, Beeldbank Zeeland, recordnr. 32483.

De derde klas betekende sokken breien. Niet zoals tegenwoordig op vijf naalden maar op vier. Dit keer geen katoen maar wol, prikkende sajete waar je moeder, je opoe of je tante ook borstrokken van breide en als je pech had ook nog wollen broeken met pijpjes voor over je onderbroek. Alleen de allerijverigste meisjes kregen twee sokken af, de meesten maar eentje of ze haalden de teen niet eens. In de jaren daarna volgden nog een onbeduidend merklapje,

waarvoor je zelf maar heel weinig patroontjes mocht kiezen, een wollen babymutsje, baby-sokjes en een kazuifeltje - dat was een truitje dat aan de zijkan-ten met een knoopje sloot. Ook voor baby's was het rechtgebreide luiertruitje, naast de sokken het enige wat in het latere leven handig bleek om uit je hoofd te kunnen.

Het moet in de zesde klas zijn geweest dat we aan een zakdoek begonnen met hardanger bor-

duurwerk. Wie dat af kreeg mocht er nog een frivolitérandje langs klossen, maar bij de meesten was de motivatie inmiddels weg.

Schokkend om te zien was een vitrine in museum De Meestooft in Sint-Annaland, waar een schoolklasje uit 1900 was ingericht. Daarin lagen handwerkjes uit die tijd. Zeker de helft was precies volgens dezelfde patronen als die wij in de jaren vijftig en zestig gebruikten.

'n Bos kruunaogels sniejen

column: Rinus Willemsen

Hie bin t'r vroeg bie," roept m'n buurman, binst a tie an kom riejen op z'n fiets. Ik knik-ken en zeggen tegen 'em: „De grond lig zô lekker drôge iere in dezen 'oek, 'k gaon morgen 'n bitje peetjes zaoien. Ze kunnen d'r maor in zitten.”

't Is waar, je kan eigenlijk nog te vroeg beginnen mee zaoien, maor as 't 'n paor daogen schôon weer is, dan beginnen toch de kriebels te kommen. Zeker: je kan 't weer nie dwiengen. Mao toch ee. En gisteravond viel 't besluit. Morgen even de grond goed leggen. 'n Bitje kappen en riiven. Dan kom 't lekker los te liggen en morgen zaoien.

De buurman staot 'r even op te kieke en riejt dan weg, de polder in. „Vee te vroeg,

joengen", 'ôôr 'k 'em nog zeggen, „vee te vroeg.”

As 'k even laoter vanuut m'n keukentje lekker in 't zonnetje in m'n 'ofje kieke, zit 'r weerlichts al 'n sprêuwe in die losse grond te pikken. Die zoekt wurms zeker, gaot 't deur m'n 'ôôfd. En jao 'ôôr, dao trekt ie d'r êene uut van wel 'n cintimeter of tiene. Die geeft 'm 'n paor stekken en vliegt 'r mee nao d'n 'oek van mijn 'uus. Dao zitten a jaoren sprêuwen te broeien. Somt-mets wel drie legsels op 'n jaor. 'k Dochten vroeger wel 's om dao wat an te doen. Wat cement onder de pannen te steken of een paor spiekertjes te slaon op dien onderste latte. In den winter dan ee. Want as dat nist vol joengen zit, dan doe je zukke diengen nie. Mao 't is t'r nôôit nie van gekom-

men. Kiek, daor is tie weer al terug. Jao, 't eten is bie de deure. Mao joengers toch, 'oe is 't moog-lijk ee. Net m'n 'ielen gelicht. En an 'k zô achter m'n bakje koffie zit en nao dien mulle grond kie-ken, moen 'k onwillekeurig te-rugdienken an toen nog een vintje was. „Gao je hie 's om mol-sêrde", vroeg m'n moeder dan. „En neem dat rôôï glimme-neerde immertje mee.”

Even buuten 't durp stoengen d'r wel wat troenken, waarin van dat verweerde turf zat en dat miengde kik dan mee wat molsêrde. Mols'ôôpen genoeg ee, langst de kant van den weg. Nêê, dao zaoten gêen wurm meer in. En mee dat rôôï immertje vol nieuwe grond, fietstende kik 'ôôgvêerdig naor uus om de kao-merplanten te gaon verpotten.

Rinus Willemsen uit Biervliet is een van de streektaalspecialisten in Zeeland. Speciaal voor deze krant klom hij in de pen.

En dien ouwen grond? Die kwam altied onder de blauwe kruunaogelstruuk terecht. De kleur was eigenlijk mêêr pèes dan blauw. En lekker ruuken, dat ie kon. 'k Zien me dao nog zitten onder die bôôm, want 't was mêêr 'n bôôm dan 'n struuk. Op 'n kêêr most ik dao wat bloemen uut sniejen. En je weet, de schôônste blom-men staon altied bovenop. Ik om 'n trapje en verzichtig nao boven. 'k Stoeng dao wat te wiebelen mee 'n kaopermesje in m'n êene en mee 'n klein bosje bloemen in m'n anderen 'and. Sloor dat trapje weg. Nêê, 't was nie 'ôôge, mao 'k liep toch wel 'n weke nao schole mee krauwen en krassen in m'n gezicht. En 'n kapotte knie, want dat zal je net zien: dien weke mocht ik voo 't êêst in m'n korte broek nao buuten. Trouwens die knie genezende

nog slecht ook. 'n Weeke in 't sodaowaoter 's aovus. 'n Panne-tje op 'n stoel naost de taofel en ik op êen bêên. Jao, net 'n ôôievaor. 't Slot van 't liedjes was dan 'k naotuurlijk toch nao de dokter mocht ee. En die gaf 'n spuite in m'n bille. Aje.

Om nog even op die kruunaogels terug te kommen. 'n Naozaot staot nog altied naost m'n 'uus. En nog altied lekker ruuken. En ielk voorjaor sniej 'k dao nog bossen bloemen uut. Want draogen dat ie doet, joengen. Nie te geloven. Nêê, 'n trapje gebruik ik dao nie voo. 'Oewel, over 'n paor jaor misschiens, want 'n mènes begint toch wat te krimpen ee? Of judder nie soms?

Werken aan het voorjaar

door: Jan van Damme

**Hebt u de tractoren al zien
uitrukken?**

**Elk voorjaar gooien de boeren
opgewekt hun schuurdeuren open.**

De eggen worden achter de tractor gehangen, en de kunstmeststrooier, de aardappelplanter, de zaaimachine. Onze agrariërs zorgen ervoor dat Zeeland er elk jaar weer keurig aangeharkt komt bij te liggen. Met zaai- en plantlijnen van einder tot einder.

De boeren zorgen dat het vlakke land straks weer kleur heeft. Als ze dan ook nog eens hun koeien in de wei laten dollen, is het helemaal voorjaar. Op deze pagina ziet u hoe er door de jaren heen aan het voorjaar werd gewerkt.

Kunstmest strooien op Plantlust Oostkapelle, 1991.
Foto Wim Helm, recordnr. 90044.

Aardappels planten circa 1960. | Recordnr. 47633.

Eggen bij Oostkapelle, 1991. | Foto:Wim Helm, recordnr. 90046.

Controle op diepte van suikerbietenzaad,1991.
Foto:Wim Helm, recordnr. 90432.

Kunstmest strooien circa 1980. | Recordnr. 47571.

◀ Vlas zaaien, 1954.
Recordnr. 49146.

▶ Suikerbieten
zaaien bij
Biggekerke, 1970.
Foto: H. Barentsen,
recordnr. 112577.

● Voor alle foto's:
Bron: ZB, Beeldbank
Zeeland

Klaver zaaien met de 'zaaivool' tussen het tarwe in de Bathpolders, circa 1930. | Recordnr. 12813.

Breskens eggen en zaaien, circa 1930. | Recordnr. 133985.

Lentesalade met radijs ^[radiesjes]

Stadstuin Goes is een echte 'samentuin': een flinke moestuin waar mensen samen-komen om groente en fruit te telen. Het tuinieren gebeurt met oog voor natuurlijke processen en met respect voor plant en dier. Lezers van Zeeuws Weerzien krijgen een exclusief kijkje in de keuken.

Op de Stadstuin zaaien we vanaf begin maart radijs en een mix van verschillende bladgroente in onze saladetafels. Er worden dan bijvoorbeeld snijsla, rucola, spinazie en raapstelen gezaaid. Binnen enkele weken kunnen we de jonge blaadjes al oogsten. Dit is dan de eerste opbrengst van het nieuwe tuinseizoen. Een gemengde salade met radijs is zo gemaakt. De lente ligt dan op je bord. Sla van jonge blaadjes van verschillende bladgroenten wordt ook wel mesclun genoemd. Mesclun is tegenwoordig in elke supermarkt verkrijgbaar. En natuurlijk is er in het voorjaar ook volop radijs verkrijgbaar in de winkel of op de markt. Kies een bosje radijs met mooi, fris groen. Het blad van radijs kunt u als salade eten, apart of gemengd met de andere blaadjes.

Stadstuinier Andrea met saladetafel | Foto: Marjo Griep

Met radijs: de lente op je bord

Recept Lentesalade

Ingrediënten:

- Voor de lentesalade met radijs heeft u nodig:
- Mesclun / sla van jonge blaadjes
 - En aantal radijsjes, eventueel met blad

Voor de dressing:

- 2 eetlepels extra vergine olijfolie
- 1 eetlepel citroensap of balsamicoazijn
- 1 theelepel suiker of honing
- theelepel mosterd
- Peper en zout

Extra's

- Noten, bijvoorbeeld walnoten of hazelnoten
- Kaas, bijvoorbeeld zachte geitenkaas of oude kaas

Snij het blad van de radijs en voeg dat toe aan de mesclun.

Snij de radijsjes in plakjes.

Klop in een slaschaal de ingrediënten voor de dressing door elkaar. Voeg de mesclun en radijsplakjes toe en hussel door elkaar.

Eventueel kunt de salade nog garneren met noten en/of kaas.

Labedissen, wie kent ze nog? Labedissen zijn armwarmers die visvrouwen en boerinnen droegen om hun armen te bedekken.

Volgens de overlevering zou de naam van deze armwarmers ontstaan zijn door de invloed van dominee Jean De Labadie. Deze vrome prediker uit de zeventiende eeuw vond het onzedig dat vrouwen met blote armen naar de kerk kwamen. De armwarmers die ze daarom gingen dragen werden naar hem vernoemd. Toch blijkt de werkelijkheid wat anders in elkaar te zitten. Waarschijnlijk ontstond de naam labedissen omdat de

armwarmers gemaakt werden van labadistenwol. Goedkope, maar goede wol die kwam van de schaapskuddes van een commune die door diezelfde dominee De Labadie in Noord-Duitsland was opgericht.

Echte Zeeuwse Polswarmers

Lena Blik uit Nieuwland draagt op deze ansichtkaart het oude kostuum van allebei haar overgrootmoeders - die toevallig zussen waren en dochters van de Schout van Nieuwland.

De labedissen die zij hier aan heeft waren gebreid van zeer fijn

witte zijde en puur voor de pronk.

Wilt u zelf een paar labedissen breien? Stichting Zeeuwse Visserstruien ontwierp een paar moderne labedissen uit het originele patroon van een avonddoekje: Polswarmers Tannetje, als eerbetoon aan de vrouw die dit kledingstuk maakte en droeg.

ZEEUWSE VISSERSTRUÏEN

Voor deze échte Zeeuwse polswarmers heb je een bol garen nodig van circa 50 gram. Het patroon is te koop bij www.visserstruien.eu/webshop.

Koop je de wol bij Atelier Jaffari in Arnemuiden? Dan krijg je het patroon er gratis bij.

Een nieuwe lente ...

ramon

Wat weet u er nog van?

Wilt u reageren op een artikel uit deze krant? Stuur uw reactie naar weerzien@feestvanherkenning.info. Wilt u niet dat uw naam in de krant wordt geplaatst, zet dit er dan duidelijk bij.

Een greep uit de reacties op het vorige nummer:

Kolenboer

“Bijzonder leuke en interessante stukjes. Het roept nostalgische gevoelens op. Vooral het stukje over de kolenboer. Vijftig jaar geleden, vlak voor het stookseizoen begon, bracht de kolenboer de wintervoorraad antraciet. De zakken à 1/2 mud bracht hij op zijn schouder achterom naar de berging. Om te voorkomen dat het kolenstof zijn huid irriteerde, droeg hij een opengeknipte zak over hoofd en rug. De zakken werden in het kolenhok gestort, hetgeen gepaard ging met flink wat stof. Wij werden hier niet vrolijk van. Want als dit neergedaald was kon de berging nogmaals gestoft worden.”
Dick de Knecht

Badhotel

“Mijn man (87) en ikzelf (84) hebben met genoeg en plezier uw krant gelezen. De foto op pagina 7 met de vijf meisjes is genomen in de Badstraat in Domburg. Het muurtje behoorde vroeger tot het Badhotel. Mijn moeder en haar zussen woonden daar precies tegenover. Het meisje geheel links is mijn moeder Sientje Adriana van Keulen, naast haar haar zus Anna van Keulen en helemaal rechts haar zus Mina van Keulen. De twee meisjes daartussen zijn ons niet bekend, wij zouden het leuk vinden als iemand ons hierover kan informeren. De krant is inderdaad een feest van herkenning.”
Maartje Tas-van Sluijs

Kolenhandel

“Na het nul-nummer was ik al enthousiast, maar met het officiële nummer 1 helemaal! Op pagina 3 staat namelijk bij verdwenen beroepen een foto van mijn oom Jan, de broer van mijn moeder. Zijn vader W.P. Wattel had een kolenhandel in de Korte Noordstraat te Middelburg. Mijn grootouders woonden op nr. 18 en mijn oom en tante op nr. 25, boven de zaak. Ik heb nog een brievenstandaard met de tekst: 1912 - 1962 Wattel en Zn. Middelburg. De foto in uw krant is dus gemaakt na het 50-jarig jubileum. Begin jaren '70 is mijn oom gestopt vanwege de terugloop. Ga zo voort!”
Marianne de Bruijne-de Rijke
(NB: ook de heer Van Gilst heeft de kolenboer herkend).

De eerste vogel na de inundatie

Sander Kooistra (1951)
woonde van zijn zevende tot zijn achttiende in het landhuis
Vijvervreugd aan de Koudekerkseweg bij Middelburg, vlakbij Park Toorenvliedt. Zijn moeder kwam van een Bevelandse boerderij. Over die Zeeuwse jeugd vertelt Sander Kooistra in zijn ruim een jaar geleden verschenen boek 'Til mij op met duizend vogels'.
Hieronder volgt een fragment uit het boek. We gaan naar Ritthem, kort na de oorlog.

door: Sander Kooistra

Het was woensdagmorgen, we kregen Natuurlijke Historie. Speciaal daarvoor kwam de meester van de vierde klas naar ons toe. Meester Risseeuw leek mij een heel rustige man. Hij rookte niet. En hij kon goed zwijgen. Hij ging voor de klas staan en keek alle kinderen stuk voor stuk aan, ook mij. Het werd vanzelf stil.

Net op het moment dat meester Risseeuw iets wilde gaan zeggen kwam er van buiten een merkwaardig geluid. Het klonk als ‘Tsjink’, hoog en metalig. „Horen jullie dat”, vroeg de meester. „Ik had jullie eigenlijk willen vertellen over de zwaluw, de vogel die niet tegen ruzie kan. Maar nu ik dit hoor ga ik een heel ander verhaal vertellen. Over een ekster, want het is een ekster die dat merkwaardige geluid maakt.” ‘Tsjink’, zei de ekster, precies op dat moment, alsof ze het zo hadden afgesproken, alle kinderen begonnen te lachen.

Sander Kooistra | Foto Lex de Meester.

„Het is nog niet zo lang geleden”, begon de meester, „Walcheren was pas bevrijd van de Moffen. Maar als ik naar buiten keek in mijn ouderlijk huis in Ritthem, dan werd het mij droef te moede. Denk je eens in, alle bomen dood. Alle struiken. De sloten dichtgeslibd. Het land grauw en kaal, grote plassen zilt water op de akkers. En het ergste voor mij, datgene wat mij om het hart sloeg elke keer als ik naar buiten ging: geen vogels. De lucht leeg. Ik vreesde een voorjaar zonder het gezang van de vogels. Tot er aan het eind van de winter een vogel terugkeerde. Hij ging bovenin de hoogste boom van Ritthem zitten, bovenin een dode populier, en dacht, hier bouw ik mijn nest. Die vogel was, dat hebben jullie natuurlijk allang geraden, een...” „Ekster”, riepen alle kinderen in koor. „Precies. (...) De eksters bouwden wekenlang aan hun nest, hebben jullie dat wel eens gezien?”

Geen van de kinderen zei iets.

„Het zag er uit als een slordige takkenbos bovenin de boom. Moeder ekster ging zitten

broeden. Vader ekster kwam elke dag rond ons huis gescharreld op zoek naar iets eetbaars. Rond die tijd raakten wij in huis van alles kwijt. Een theelepeltje van de NCRV, nergens meer te vinden. Het knijpbrilletje van mijn vader, foetsie. Het schaartje uit de naaigarnituur van mijn moeder. Daar was ze bedroefd over, een zilveren schaartje, een erfstuk. (...) Maar daar in die tuin lag een aanwijzing. Het was een veer. Dun en lang, wel dertig centimeter, donker blauw, met een groene glans. Ik wist wat het was. Een veer uit de staart van een ekster. (...)”

„Het nest zat heel hoog. Ik was een jongen van zestien, nu zou ik dat niet meer zo makkelijk doen, ik klom zo de boom in. Halverwege kwamen de eksters mij aanvallen, ze krijsten en vlogen vlak langs mijn hoofd en probeerden me te pikken in mijn benen. (...) Na een hele klauterpartij kwam ik bij het nest. En wat vond ik daar?”

„Het schaartje”, riep een meisje achter me. „De knijpbril van uw vader”, riep een ander.

Meester Risseeuw schudde zijn hoofd. „Drie jonge vogeltjes, zei hij, nog zonder veren, ze zagen eruit als kleine geplukte kipjes. Maar geen schaartje, geen bril, geen theelepeltje. (...) Thuis ging ik nog eens goed zoeken, en jawel, het schaartje van mijn moeder lag in het hoge gras. Alleen het theelepeltje hebben we nooit meer teruggevonden.”

„Eén ding wil ik nog vertellen. Toen ik daar zo bovenin die boom zat, bij het nest en de drie jonkies, toen zag ik voor me dat ik als jong vogeltje op de rand van het nest zat. Stel je voor, dat je jezelf voor het eerst in de diepte moest storten. Van zo hoog! Als je nog nooit gevlogen hebt. Denk je eens in, hoeveel durf daar voor nodig is.”

Het verhaal van meester Risseeuw had me zo vrolijk gemaakt, dat ik de hele weg van school naar huis liep te huppelen. Zo snel mogelijk overgaan naar de vierde klas, dat was mijn plan. En daar dan altijd blijven.

Ontdek het erfgoed van Zeeland

via zeeuwseankers.nl en beleef het op de ankerplaatsen, plekken van cultuurhistorische betekenis.

Zeeuwse Ankers vertelt de verhalen bij landschappen, plekken, monumenten, voorwerpen en mensen uit het verleden. Zeeuwse Ankers nodigt uit tot ontmoeten en beleven. Zeeuwse Ankers verbindt het verleden, heden en de toekomst van Zeeland.

Kijk op zeeuwseankers.nl en lees de verhalen!
Meer informatie?
Stuur een e-mail naar info@zeeuwseankers.nl

Zeeuwse Ankers is een samenwerkingsverband van Het Zeeuwse Landschap, Provincie Zeeland, Erfgoed Zeeland, Stichting Landschapsbeheer Zeeland, ZB | Planbureau en Bibliotheek van Zeeland, VVV Zeeland, Zeeuws Archief en Zeeuws Museum.

Het Zeeuws Archief geeft het verleden toekomst

Hofplein 16, 4331 CK Middelburg
T 0118 678 800, info@zeeuwsarchief.nl
www.zeeuwsarchief.nl

Feest van herkenning in de ZB!

- Kom naar de ZB en:
- leen boeken, cd's of dvd's
 - volg een cursus of een workshop
 - drink een kopje koffie in het Leescafé
 - neem deel aan één van onze activiteiten voor ouderen

De Klapbank
Op de begane grond in de ZB vind je 'De Klapbank'. De naam verwijst naar het bankje waarop de ouderen uit het dorp elkaar opzoeken en met elkaar over van alles praten. Hier geven we op kleine schaal workshops en cursussen aan en voor 50-plussers. Er is een speciale collectie voor mantelzorgers en je kunt er geheugenspellen doen op een heel grote tablet.

Openingstijden:
Maandag 13.00-20.00 uur
Dinsdag t/m vrijdag 10.00-20.00 uur
Zaterdag 10.00-16.00 uur

Kousteensedijk 7, 4331 JE Middelburg
0118-654000, info@dezb.nl, www.dezb.nl

SHOP 54

uitnodiging modeshow

van 14.00 - 16.00

29 maart De Kwikstaart
15 april Ter Reede

Shop 54 is 29 maart gesloten
0118 - 41 74 23 info@shop54.nl

PRIJSPUZZEL

Stuur uw oplossing inclusief uw adresgegevens vóór 1 juni op naar weerzien@feestvanherkenning.info of naar Postbus 33, 4350 AA Veere.

Onder de goede inzenders verloten wij een uniek keramiek borstbeeld van een Zeeuwse boer, gemaakt en met veel enthousiasme geschenken door de heer Jan Davidse uit Vlissingen. Daarnaast stelt het Zeeuws Archief nogmaals twee exemplaren van het boek 'Een Zeeuwse zeeschilder' ter beschikking, een prachtige verzameling schilderijen en prenten van de Middelburgse kunstenaar Engel Hoogerheyden (1740-1807). De winnaars krijgen de prijs thuisbezorgd.

De oplossing van de vorige puzzel was: Trugkieke.

Naar aanleiding van de grote respons (wat hebt u ons originele kaarten gestuurd, dank daarvoor!) mogen wij 3 exemplaren van het boek 'Een Zeeuwse zeeschilder' weggeven.

De gelukkige winnaars zijn:

M. Jol, Zierikzee

W. L. de Haan, Sint Philipsland

H. Klooster, Breskens

WOORDZOEKER "LENTE"

F	K	A	T	J	E	S	G	P	L	U	T	R
N	O	O	S	N	O	E	I	E	N	E	S	A
E	K	H	I	E	O	L	B	D	P	N	Z	A
R	R	E	N	E	L	L	O	B	E	F	E	J
E	O	I	E	E	O	U	N	K	O	I	W	R
I	K	E	S	E	K	E	I	R	S	E	N	O
N	U	R	S	G	L	U	S	I	I	T	E	O
I	S	E	O	E	K	Y	E	T	C	S	S	V
U	M	N	D	Z	T	O	R	K	R	E	T	P
T	E	N	O	H	R	A	D	R	A	N	E	A
O	A	N	I	G	A	N	E	T	N	E	L	S
W	L	A	M	M	E	T	J	E	S	D	E	E
T	N	I	C	A	Y	H	L	E	E	G	N	N

© Louis Kesteloo

In het lettervierkant zitten onderstaande 26 woorden verstopt (horizontaal, verticaal en diagonaal). Na het doorstrepen hiervan blijft een aantal niet-gebruikte letters over. Deze vormen, in de leesrichting, de oplossing.

zon	maart	bloesem	voorjaar
geel	Pasen	fietsen	wandelen
soep	bollen	hyacint	forsythia
tulp	eieren	kuikens	Keukenhof
bloei	katjes	snoeien	lammetjes
groei	krokus	nestelen	tuinieren
lente	narcis		

Een bezoekje waard! Exposities in de Zeeuwse musea

Fruitteeltmuseum | Annie M.G. Schmidtsingel 1, Kapelle
t/m 30 maart 2019: 'Kunst uit de kelder' – Expositie van hout-
snijwerk- en schilderclub Kraplak.
www.fruitteeltmuseum.nl

Gemeentehuis Noord-Beveland | Voorstraat 31, Wissenkerke
t/m 31 maart 2019: 'Middeleeuwse muntschat Colijnsplaat'.

Historisch Museum De Bevelanden | Singelstraat 13, Goes
t/m 9 juni 2019: 'Draad en dracht' - Handwerkversieringen in
de streekdracht van de Bevelanden.
www.hmdb.nl

Industrieel Museum Zeeland | Westkade 114, Sas van Gent
t/m december 2019: 'Kanalen verbinden' - De belangrijkste kanalen
in Zeeland.
www.industrieelmuseumzeeland.nl

Marie Tak van Poortvliet Museum | Ooststraat 10a, Domburg
Voorjaar en zomer 2019: Beelden van Ollo Feenstra in de museumtuin.
Voorjaar 2019: Gerda Rutters - Schilderijen en beelden.
Zomer 2019: 'Reprise' - Zeeuwse portretten II.
www.marietakmuseum.nl

Museum Het Warenhuis | Markt 2, Axel
t/m 30 maart 2019: 'Liefde overwint alles' - Het Tapijt van Assenede:
the making of... - huidige stand van borduurproject rond Floris ende
Blancefloor in circa 70 tapijten en panelen.
t/m 13 april 2019: 'Overwinteren' - de Zeeuwse collectie - Expositie
kunstenaar Roeland van der Kley uit Hoek.
www.hetwarenhuis.nl

Museum Veere | Kaai 25-27 en Markt 5, Veere
t/m 19 mei 2019: 'Vereenaren Vastgelegd' - Fotoarchief Leonard
den Beer Poortugaal (1938 - 2017).
www.museumveere.nl

Het Polderhuis Musea & meer | Zuidstraat 154-156, Westkapelle
t/m 12 januari 2020: De reizende kunstenaar - Albert Depré,
voyage en Hollande 1907.
www.polderhuiswestkapelle.nl

Stadhuismuseum Zierikzee | Meelstraat 6, Zierikzee
t/m 31 maart 2019: 'Zeeuwse meesters uit de Gouden Eeuw' - Selectie
uit de Goedaert collectie.
t/m 14 april 2019: 'De Zeeuwse keuken' - Keukenstukken uit
de zeventiende eeuw.
www.stadhuismuseum.nl

Terra Maris, Museum voor natuur en landschap
Duinvlietweg 6, Oostkapelle
t/m 22 april 2019: 'Laat maar waaïen, van stormvogel tot Windpark
Bouwdokken' - Interactieve expositie over wind.
www.terramaris.nl

Watersnoodmuseum
Weg van de Buitenlandse Pers 5, Ouwerkerk
'De Sluiting in Kleur' - Foto-expositie Rykel ten Kate.
65 schenkingen - Elke schenking heeft een eigen verhaal.
'Geschilderd vanuit Ouwerkerk' - Tekeningen en schilderijen
van Jan Meine Jansen.
t/m 1 juni 2019: 'Johannis de Rijke, van Zeeuwse polderjongen
tot Japanse onderminister'.
www.watersnoodmuseum.nl

Zeeuws Archief | Hofplein 16, Middelburg
t/m 5 oktober 2019: 'De 9 levens van Cornelis Goliath (1617-1660)
wereldberoemd kaartmaker in Zeeland en Zuid-Amerika'.
www.zeeuwsarchief.nl

Zeeuws Museum | Abdij, Middelburg
t/m 31 maart 2019: 'Landschappen - Jos de Putter'.
t/m 31 maart 2019: 'Bilderbuch - Ben Sleuwhoeck'.
t/m 9 juni 2019: Zeeuws Museum X 'Das Leben am Haverkamp'
- Een nieuwe interpretatie van de collectie Streekdracht en Huisraad.
www.zeeuwsmuseum.nl

Zeeuws maritiem muZEEum | Nieuwendijk 11, Vlissingen
'De bezetting verbeeld' - Tekeningen, schilderijen en maquettes
van Cees van der Burght.
t/m 31 maart 2019: 'De Schelde door de lens van Dert' - Foto-
tentoonstelling van de bekende Vlissingse fotografenfamilie.
www.muzeum.nl

**Check voor uw bezoek de openingstijden
van het betreffende museum**

Weer even thuis

Weer even thuis is een wekelijkse rubriek in de PZC,
waarin mensen terugblikken op hun jeugd. Ze staan
altijd voor de deur van het huis waar ze opgroeiden.

Wouta in de topgevel ▶

Wouta Ribbens - nu weduwe Smallegange - groeide op in Zierikzee met uitzicht op de Nieuwe Haven. Daar meerde de Koophandel 4 af, het beurtschip van haar vader. Wouta (1935) woonde op nummer 3 in de straat die 's-Heer Lauwendorp wordt genoemd. In de topgevel is een gevelsteen ingemetseld, waarop staat: 'Wouta's Home'. „Ja, dat ben ik”, zegt ze. Aan de overkant lag het pakhuis van haar vader Pieter Ribbens. Dochter Wouta mocht wel eens meevaren. Er was weinig luxe aan boord, herinnert ze zich. Haar vader wilde geen roef, hij hield het achterdek open om er vaten te bergen. De oorlog en de watersnood tekenden haar jeugd. „Mijn vader was vaak weg. Op de kritieke momenten stond mijn moeder er alleen voor. Bij het begin van de oorlog kwam mijn vader met zijn schip in Duinkerke terecht. Pas twee maanden later kwam hij thuis, te voet, de Duitsers hadden het schip gevorderd.”

Bron: PZC 15 september 2018 | foto Dirk-Jan Gjeltema

◀ Het verval doet pijn

Jan Pannevis (1959) werd geboren op de TSM-werf in Terneuzen. Hij was het zoontje van de directeur. Vanuit zijn slaapkamer kon hij het kantoor van zijn vader zien. Elke dag was hij er, in de bankwerkerij, de constructieloods, de timmerfabriek. Het was in de tijd dat er nog niet of weinig werd gelast: het geluid van de klinknagels zal hij nooit vergeten. De tewaterlatingen van de dwarshelling waren spectaculair.

Net als heel veel Terneuzenaren heeft Jan Pannevis een nat hart. Wat wil je ook, met een stad die al bijna twee eeuwen de toegangspoort van de haven van Gent is. En waar over een jaar of vijf een gloednieuwe sluis zeeschepen tot een diepte van vijftien meter naar het achterland door kan laten.

Pannevis: „Het verval, dat alles hier weg moet, dat doet wel pijn.” Vader Pannevis was directeur tot 1976. Drie jaar later werd de werf failliet verklaard.

Bron: PZC 17 februari 2018 | foto Peter Nicolai

Soep voor de gevangenen ▶

Lineke van der Linden-Lalkens (73 jaar) zag het licht van de vuurtoren in haar slaapkamer schijnen aan de Poppekerkseweg in Westkapelle. Haar vader Jan Lalkens was wachtmeester eerste klas bij de Rijkspolitie. Ze werd geboren in Groede, van 1950 tot 1956 woonde ze in Westkapelle in wat de kazerne werd genoemd. Tot halverwege de jaren zeventig hield de politie er kantoor. Nu is het een vakantiecomplex.

Ze vertelt: „Daar was de woonkamer, daar de keuken, halverwege de trap. Daar sliep ik weleens als mijn vader te erg snurkte. Ik woon in Goes, al 38 jaar. Maar als je vraagt: zou je terug willen naar Westkapelle? - dan zeg ik ja.”

Je kon makkelijk in het politiebureau komen, weet de dochter van wachtmeester Jan: „Dan kwam je langs de cellen, waarin best regelmatig mensen zaten opgesloten. Mijn moeder vond dat altijd zo zielig. Door een luikje in de deur gaf ze brood en soep.”

Bron: PZC 2 september 2017 | foto Ruben Oreel

Herinnerings- koffer: 'Voorjaar'

Illustratie door Freddie Langer uit het boek 'De wortelkindjes'.

Stichting Feest van Herkenning presenteert koffers gevuld met bekende en minder bekende voorwerpen uit Zeeland. De voorwerpen roepen herinneringen op aan vroeger.

Lentekriebels

Kent u 'De Wortelkindertjes' nog? Ze komen in de lente als één grote stoet tevoorschijn, nadat er onder de grond druk is gewerkt aan hun nieuwe outfit. Het kleurrijke prentenboek maakt onderdeel uit van onze voorjaarskoffer. Zodra de deksel van deze koffer opengaat, is het alsof de natuur je tegemoet komt. Een vogelnestje met eieren, een verzameling veren, een bosje tulpen, een tak forsythia en zelfs een bakje kikkerdril. Maar al te lang kunnen we hier niet bijilstaan, want de handen moeten uit de mouwen! De moestuin schreeuwt om aandacht. Bedden leggen, onkruid verwijderen, compost aanbrengen..... maar ook kruiden scheuren en bessen- en frambozenstruiken aanplanten. Natuurlijk een zakje zaad om de eerste radijs mee te zaaien.

Wat helaas ontbreekt in onze koffer, is de bleekpot. Zo'n hoge, sierlijke terracotta vaas met deksel die in de moestuin over de planten wordt geplaatst om ze tegen daglicht te beschermen. Zo kweek je zachte, lichte gewassen. Heel geschikt voor bijvoorbeeld de teelt van zeekool, andijvie, bleekselderij en rabarber. Ze bestaan nog wel, maar je ziet ze niet vaak meer. Heeft u ervaring hiermee? We horen uw verhalen graag, zodat wij ze weer kunnen gebruiken bij onze presentaties. Stuur uw reactie aan Sylvia van Dam via secretariaat@feestvanherkenning.info.

SAMEN HERINNEREN - EEN FEEST VAN HERKENNING

Hoe ouder we worden, hoe meer herinneringen we hebben. Dit kunnen mooie, grappige of ontroerende anekdotes zijn, soms ver weggestopt of juist nog helder voor de geest. Het samen delen van verhalen over vroeger en het uitwisselen van dierbare 'souvenirs' met leeftijdgenoten geeft positieve energie.

Stichting Feest van Herkenning organiseert daarom bijeenkomsten waarbij het delen van herinneringen centraal staat. Dit gebeurt aan de hand van themakoffers: verzamelingen van attributen, veelal afkomstig uit Zeeuwse musea, die verwijzen naar een bepaald thema of tijdperiode. Vrijwilligers presenteren de voorwerpen en gaan met de aanwezigen hierover in gesprek bij een gezellig kopje koffie of thee. Onder de naam 'Feest van Muziek' worden ook muziek- en zangbijeenkomsten georganiseerd. Ons doel is om onze activiteiten zo breed mogelijk in te zetten in de hele provincie Zeeland.

BOEK EEN BIJeenKOMST

Nieuwsgierig geworden? Wij komen graag naar u toe om een kofferpresentatie te verzorgen. Dit doen wij voor groepen van maximaal 20 personen, bijvoorbeeld in zorginstellingen, huiskamerprojecten, wooncomplexen etc. De kosten bedragen € 40,- per presentatie, die wordt gegeven door twee van onze ervaren vrijwilligers. Thema's zijn bijvoorbeeld de winkel van Sinkel, huishoudelijk leven, naar school, het Oranjehuis en nog veel meer.

U kunt hiervoor contact opnemen met Sylvia van Dam Merrett via secretariaat@feestvanherkenning.info.

Lees meer over onze activiteiten op www.feestvanherkenning.info.

Wortel kindertjes

Zeg, ken-je de Wortelkindertjes niet
Die den heelen winter slapen,
Diep in den grond, waar niemand ze ziet,
Die kleine, pittige knapen,
En meisjes ook, die nòg kleiner zijn,
Maar even lief en even fijn?
En als het op d' aarde weer lente wordt
Dan komt hun moedertje, met een wit schort
En een pas gestreken kapje,
Die roept ze: 'Wordt wakker, nu sliep je genoeg!
De wei wordt al groen, en de zon schijnt al vroeg!
Hier heb-je schaar en lapje:
Maak daar wat keurige kleertjes van,
Waarmee je fijntjes naar boven kan,
Elk in een nieuw japonnetje
Naar 't lieve lente-zonnetje!
Onder den grond, zoo diep, zoo diep,
Weet je nu wat daar sliep?

Kijk ze eens pikken,
Kijk ze eens prikken,
Ingestoken - doorgehaald!
Zeg, kan jij zoo'n naadje stikken,
En precies een draadje mikken
Door het oogje van een naald?
Kijk ze eens vouwen,
Kraagje en mouwen,
Hier een zoompje, daar een plooi;
Waar zou jij het meest van hou'en,
Van die gele of die blauwe, -
Of vind je alles even mooi?

Nu zijn de frissche kleertjes klaar
In allerhande kleuren;
Moedertje moet ze keuren!
Ja, ja, zoo gaat het ieder jaar:
Bij 't eerste lente-weertje
Hooft toch een Zondagsch kleertje,
Een rokje van rood of een manteltje blauw, -
Zij vragen of het zóó goed wezen zou...
En Moeder die legt haar breikous neer,
En haar bril zet ze op, want dan ziet ze meer:
Maar kijk 's,' zoo zegt ze, 'maar kijk ereis aan,
Wat hebben die kleuters hun best gedaan!
En ze roept tot een dravend, een dribbelend miertje:
Ho! sta jij eens stil en wacht 's een ziertje. -
Zie jij ook een foutje, dat anders moest zijn?'
Maar 't miertje zegt: 'Neen 't is fifalderafijn!'

De knaapjes hebben niet stil gezeten,
Die hebben best hun taak geweten,
Er was een heele-boel te doen!
De kevers waschten ze, en de torretjes,
Hun kopjes en vleugels en sprieten en snorretjes, -
Neen maar, wat een geboen!
En zijn ze schoon, dan wordt - verbeeld-je, -
Elk met een kwastje, of penseeltje,
Heel fijn beschilderd en gekleurd;
O wat een pret als 't mooi gelukte!
Zeg, wist je wel dat er zóó'n drukte
Daar in den grond gebeurt?

Daar gaat nu de vroolijke lente-stoet
Van grasjes en kevers en bloemen,
- Veel meer dan je op kunt noemen! -
Maar elk weet goed waar-i wezen moet:
Op het veld in den heerlijken zonneshijn,
Daar zal voor ieder een plaatsje zijn!

tekst Alfred Listal
Illustraties Freddie Langer

